

УКРАЇНА
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

СЬОМЕ СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

від 14 червня 2018 року № 52-19/2018

м. Хмельницький

Про звернення депутатів Хмельницької обласної ради до Прем'єр-міністра України, Голови Верховної Ради України, Міністра екології та природних ресурсів України, Голови Державної служби геології та надр України щодо ситуації, яка склалась в галузі промислового надрокористування

Розглянувши звернення депутата обласної ради НІКУЛШІНА Ігоря Анатолійовича, керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Звернутися до Прем'єр-міністра України, Голови Верховної Ради України, Міністра екології та природних ресурсів України, Голови Державної служби геології та надр України щодо ситуації, яка склалась в галузі промислового надрокористування через дублювання функцій, повноважень та норм, непрозорість та надмірну регуляцію, що можуть призвести до зупинки підприємств та втрати сотень робочих місць на території Хмельницької області (текст звернення додається).

2. Текст звернення оприлюднити на веб-сайті Хмельницької обласної ради.

Голова ради

М. Загородний

ЗВЕРНЕННЯ
депутатів Хмельницької обласної ради
до Прем'єр-міністра України, Голови Верховної Ради України,
Міністра екології та природних ресурсів України,
Голови Державної служби геології та надр України щодо ситуації,
яка склалася в галузі промислового надрокористування

Ми, депутати Хмельницької обласної ради, занепокоєні ситуацією в галузі промислового надрокористування, що склалася упродовж останніх років і породжена наявністю трьох центрів впливу на галузь: Міністерства екології та природних ресурсів України (Мінприроди), Державної служби геології та надр України (Держгеонадра) та Державної комісії України по запасах корисних копалин (ДКЗ України). Кожен з названих ЦОВВ має певні повноваження у галузі надрокористування і не бажає випустити з-під своєї опіки надрокористувача, в результаті чого з 2014 року щорічно відбувається 5-6 відсоткове падіння кількості бажаючих розробляти в законний спосіб родовища корисних копалин. Про це свідчать і показники по Хмельницькій області (з 2014 року відбулось зменшення кількості легальних надрокористувачів вдвічі).

Уповноважені державні «центри впливу» з постійною періодичністю впроваджують неапробовані бізнесом новації, що призводять до зупинки роботи підприємств-надрокористувачів.

Так, Міністерством екології та природних ресурсів України прийнято Наказ № 96 від 11.03.2013 «Про затвердження Положення про проведення моніторингу та наукового супроводження надрокористування», що регулює процедуру проведення моніторингу та наукового супроводження виконання надрокористувачем особливих умов користування надрами, передбачених спеціальним дозволом на користування надрами та угодою про умови користування надрами.

Для виконання процедури моніторингу, надрокористувач зобов'язаний надати об'ємний пакет документів та оплатити значну суму за послуги з проведення робіт, хоча щорічно до Держгеонадр надрокористувач і так подає звіти форми 5-гр, в яких відображаються всі дані, що передбачені моніторингом. Надрокористувач зобов'язаний постійно дублювати інформацію до Держгеонадр, але один раз - безкоштовно, а інший – на платній основі.

У разі несплати за проведення моніторингу, на засіданні комісії Держгеонадр, виносяться рішення про зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами.

Постановою Кабінету Міністрів України № 42 від 28 січня 2015 року внесено зміни до Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, (затвердженого постановою КМУ від 30.05.2011 № 615). З Порядку виключено

абзац третій пункту 26, який передбачав «Проведення моніторингу та наукове супроводження виконання особливих умов користування надрами, передбачених дозволом та угодою про умови користування надрами». В цій ситуації потерпілою стороною є надрокористувач, адже саме він сплатив немалі кошти за проведення моніторингу і через два роки з'ясовується, що такий контроль з боку Держави вже зайвий, натомість вводяться інші норми.

Друга умова – обов'язкова повторна геолого-економічна оцінка запасів корисних копалин з подальшим перезатвердженням їх в ДКЗ України, яка передбачена пунктом 25 Положення про порядок проведення державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин, затвердженого Постановою КМУ від 22.1994 № 865.

З початку 2016 року Держслужба геології та надр при наданні спецдозволів на користування надрами з метою видобування корисних копалин, Угодою про умови користування надрами, зобов'язувала надрокористувачів «проводити повторну державну експертизу та оцінку/переоцінку запасів родовищ корисних копалин через кожні п'ять років експлуатації ділянки надр». При цьому державними органами нав'язуються надрокористувачу створені під ці види робіт приватні фірми, що виконують повторну геолого-економічну оцінку запасів корисних копалин. І знову надрокористувач стає заручником «фінансових махінацій», оскільки змушений сплачувати кошти, як приватній фірмі за виконання робіт, так і державним органам – ДКЗ України двічі: за перевірку матеріалів поданих приватною фірмою та безпосередньо за затвердження запасів; Держгеонадра – за внесення змін до спеціального дозволу, за який надрокористувач свого часу вже сплачував кошти при його отриманні. Крім того, що надрокористувач несе фінансові втрати, зазначена процедура при цьому триває чималий невизначений проміжок часу. А у випадку неможливості сплати коштів надрокористувачем за проведення повторної геолого-економічної оцінки запасів корисних копалин дія спеціального дозволу зупиняється, а в подальшому може призвести і до його анулювання. Держава не виступає в ролі захисника підприємця-надрокористувача, а тільки створює чергові перепони.

18 грудня 2017 року набрав чинності Закон України «Про оцінку впливу на довкілля», прийнятий Верховною Радою 23.05.17 за № 2059-VIII. Ні процедури, ані механізми на виконання норм цього Закону не доопрацьовані: державні органи та приватні фірми не мають практики проведення оцінки впливу на довкілля, чіткі інструкції також відсутні.

Відповідно до новацій, найпершою дією надрокористувача та суб'єкта, бажаного стати надрокористувачем, має стати розробка проекту з оцінки впливу на довкілля. Якщо мова йде про нове родовище і початок його розробки – така норма закону зрозуміла. Але для надрокористувача, який вже тривалий час вивчав та здійснював дослідно-промислову розробку родовища, повернення на початковий етап у підготовці документів – ні. Натомість, вважаємо за доцільне проводити розробку родовища і оцінку впливу на довкілля паралельно. Вкотре держава змушує бізнес витратити значні кошти на забезпечення незрозумілих нововведень. В цьому випадку підриваються всі норми економічного та соціального порядку.

Через наведені несприятливі умови для надрокористувача, затягування розгляду документів, непрозорість дій органів, що відповідають за цю галузь та

на підставі інформації Держпраці в Хмельницькій області, за останні 5 років кількість звернень на погодження щорічних планів розвитку розробок родовищ зменшилась вдвічі. Ці показники свідчать про тенденції занепаду галузі надрокористування.

12 квітня 2018 року відбулось розширене засідання Федерації роботодавців України, котре зібрало понад 60 представників галузі з різних регіонів. Зібрання одноголосно ухвалило звернення до керівників держави щодо необхідності впровадження термінових заходів по виправленню ситуації в галузі надрокористування.

Так, на території м. Кам'янець-Подільський та Кам'янець-Подільського району Хмельницької області з 1927 року діє промислове підприємство, яке спеціалізується на видобуванні корисних копалин та їх переробці - Кам'янець-Подільське ПАТ «ГПСОВИК». Підприємство забезпечує робочими місцями близько 350 осіб. Середня зарплата по підприємству складає 7766 грн, що є одним з найвищих показників у Хмельницькій області. Кам'янець-Подільське ПАТ «ГПСОВИК» є законослухняним платником податків: впродовж 2017 року товариством сплачено 20 млн 986 тис. гривень податків.

Керівництво та колектив ведуть політику соціально-відповідального бізнесу: з 26-ма громадами Кам'янець-Подільського району укладено угоди соціального партнерства, надається допомога на благоустрій, соціально-культурні заходи тощо. Керівний склад підприємства відзначений державними нагородами та почесними відзнаками за волонтерську допомогу Українській армії.

Але те, що останнім часом відбувається в галузі надрокористування, може найближчим часом призвести до зупинки не тільки цього підприємства, а й низки інших, подібних. По усіх чотирьох родовищах Кам'янець-Подільського ПАТ «ГПСОВИК», які розробляються підприємством, створено такі умови, що процедури продовження спеціальних дозволів затягуються на роки, що унеможливорює нормальну діяльність підприємства. А це в свою чергу призведе до втрат бюджетів різних рівнів, скорочення робочих місць.

Україна багата корисними копалинами і це є однією з ключових конкурентних переваг, які потенційно мають створити передумови для значного прискорення темпів економічного зростання і підвищення конкурентоспроможності бізнесу.

Вважаємо, що Держава має сприяти розвитку надрокористування в Україні, а не створювати перепони в надмірній регуляції, безкінечній кількості дозвільних процедур, органів, комісій. Тому просимо Вас якнайшвидше ініціювати зміни на законодавчому рівні, спрямовані на забезпечення захисту прав надрокористувачів на провадження підприємницької діяльності.

*Схвалено
на пленарному засіданні
дев'ятнадцятої сесії обласної ради
14 червня 2018 року*